

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/110/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214210819
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1214210819.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Evy Mészárosovej, v právnej veci žalobkyne: T.. O. I. D. Ž. N. B. U. W. Á. , B. J. XX.X.XXXX, O. X. X.G., I. Č.. X, zastúpená spoločnosťou KRAKOVSKÝ & PARTNERS, s.r.o., IČO: 35 977 272, Bratislava, Záhradnícka č. 27, za ktorú koná Mgr. Martin Krakovský, proti žalovanému: T.. W. H. I. Z. H. V. G. H. B. N. , B.Ý. J. XX.X.XXXX, X. X., R. Č.. XX, zastúpený JUDr. Ľubomírom Schweighoferom, advokátom, Bratislava, Šafárikovo nám. č. 2, o zaplatenie sumy 14.311,54 € s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 14. novembra 2019, č.k. 15 C 106/2014-485, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 14. novembra 2019, č.k. 15 C 106/2014-485, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd Bratislava II. rozsudkom zo dňa 14.11.2019, č.k. 15 C 106/2014-485 (v poradí druhom), I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi istinu v sume 13.982,53 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne od 1.1.2013 do zaplatenia; II. vo zvyšku časti istiny v sume 329,01 € konanie zastavil a v časti úroku z omeškania nad 5 % žalobu zamietol; III. žalobkyňi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu vo výške 100 %, ktorú vyčíslil samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

1.2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súd dňa 22.5.2013 domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 12.811,54 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.500,- € od 16.12.2012 do zaplatenia, zo sumy 1.500,- € od 1.1.2013 do zaplatenia a zo sumy 9.811,4 € od 19.2.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzavrela dňa 23.5.2012 zmluvu o nájme bytu č. XXX, nachádzajúceho sa v Bratislave, J. č. XX, na dobu určitú, päť rokov. Žalovaný zmluvu vypovedal výpoveďou zo dňa 27.9.2012, výpovedná lehota začala plynúť od 1.10.2012, uplynula dňa 31.12.2012. Žalovaná suma pozostávala zo súčtu nárokov na zaplatenie, a to: zmluvná pokuta v sume 1.500,- €, nezaplatené nájomné za december 2012 v sume 1.500,- €, vyúčtovanie správcu za byt a garáž za rok 2012 v sume 137,89 €, spotrebovaná elektrická energia a plyn v sume 923,25 €, oprava väd poškodení bytu v sume 6.085,40 €, chýbajúci nábytok podľa protokolu v sume 5.665,- €. Od tejto sumy si odrátala svoju zábezpeku v sume 1.500,- € a náklady na odsťahovanie nábytku v sume 1.500,- €. Žalobkyňa na pojednávaní konanom dňa 5.11.2014 žiadala o zmenu žaloby, ktorá bola pripustená uznesením vyhláseným na tomto pojednávaní tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi sumu 14.311,54 € s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.500,- € od 16.12.2012 do zaplatenia, zo sumy 1.500,- € od 1.1.2013 do zaplatenia, zo sumy 14.311,54 € od 19.2.2013 do zaplatenia. Na pojednávaní konanom dňa 8.6.2016 žalovaný započítal svoju pohľadávku na vyplatenie zábezpeky v sume 1.500,- € oproti pohľadávke žalobkyne v časti nezaplateného nájomného za december 2012 v sume 1.500,- €.

1.3. Žalovaný nárok žalobkyne neuznal čo do dôvodu a výšky v celom rozsahu, žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

2.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 580, § 671 ods. 1, § 696 ods. 2, § 451, § 454, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., § 144 C.s.p. a dôvodil tým, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno, preto jej žalobe vyhovel. Konštatoval, že žalobkyňa ako prenajímateľka prenajala žalovanému ako nájomcovi od 1.6.2012 nehnuteľnosť, ktorej je vlastníčkou, a to byt č. XXX v Bratislave, na J. č. XX, na dobu určitú, päť rokov. Pri podpise zmluvy jej žalovaný poskytol depozit v sume 1.500,- € v súlade s čl. 3.3., bod 3.3.1. zmluvy, ktorý slúžil ako zábezpeka na zabezpečenie prípadných škôd a opráv, ktoré zavini počas nájmu žalovaný. Podľa čl. 3, bod 3.1.1. zmluvy si dohodli nájomné za užívanie bytu v sume 1.350,- € s tým, že žalovaný sa zaviazal uhrádzať zálohové platby za elektrickú energiu, vodu, vodné/stočné, plyn, odvoz odpadu a koncesionárske poplatky v sume 150,- € mesačne. Súčasne sa dohodli, že ak žalovaný nájomnú zmluvu ukončí pred uplynutím dohodnutej doby nájmu, je povinný zaplatiť prenajímateľovi zmluvnú pokutu vo výške depozitu v sume 1.500,- €. Žalovaný vypovedal zmluvu výpoveďou zo dňa 27.9.2012, na základe ktorej začala plynúť od 1.10.2012 dohodnutá výpovedná doba tri mesiace, ktorá uplynula dňa 31.12.2012; k odovzdaniu bytu žalobkyni došlo dňa 8.1.2013, zo strany žalovaného bola prítomná pri odovzdaní podľa plnej moci Ing. R. P.. Pri odovzdaní bytu bolo zistené, že chýbajú časti a zariadenia bytu, že je poškodené zariadenie bytu, ktoré žalobkyňa so žalovaným odsúhlasili a podpísali na protokole o odovzdaní a prevzatí bytu, ako aj na samostatnom dokumente spísanom v ten istý deň, označenom ako „Poškodenia“. Žalobkyňa nepreukázala splnenie hmotnoprávnej podmienky priznania tohto nároku, t.j. že jednostranne, kvalifikovane vyzvala žalovaného na odstránenie poškodenia a závad bytu, čo uviedla aj vo svojej výpovedi a potvrdil to i svedok MUDr. I.. Rovnako mal za preukázané, že žalobkyňa preukázala výšku nákladov, ktoré na odstránenie poškodenia boli potrebné, ich účelnosť, že tieto náklady boli uhradené ňou. Pri odovzdaní bytu žalobkyňa informovala žalovaného, resp. jeho splnomocnenú zástupkyňu, že byt nie je odovzdaný v súlade so zmluvou a bude si nárokovať úhradu nákladov, ktoré jej vzniknú v súvislosti s opravami poškodených častí bytu a zadovážením si chýbajúceho zariadenia bytu. Pri odovzdaní bytu boli odpísané aktuálne stavy meračov ku dňu skončenia nájmu, na základe ktorých vznikla žalovanému povinnosť uhradiť žalobkyni náklady za spotrebované energie podľa čl. 3, bod 3.3.2. zmluvy. Ďalej prvoinštančný súd uviedol, že mal preukázané, že žalovaný predmetný byt užíval do decembra 2012, aj keď tvrdil, že v byte už nebýval, pričom nájomné za mesiac december neuhradil. Skutočnosť, že v byte bývali, vyplynula z výpovede jeho manželky, ktorá tvrdila, že pred vystaňovaním z bytu všetky miestnosti vyčistila, poumývala podlahu. Po doplnení dokazovania mal preukázané ohľadne chýbajúceho nábytku v byte porovnaním s protokolom zo dňa 23.05.2012 a protokolom zo dňa 8.1.2013, že hodnota chýbajúcich nábytkových častí bola ustálená na sumu 5.665,- €, žalobkyňa vychádzala pri ustálení tejto výšky z aktuálnych platných cien nábytkových častí nábytkového domu IKEA, takže výšku tejto náhrady mal preukázanú. V položke týkajúcej sa opravy vád a poškodení bytu mal rovnako preukázané, že pri odovzdaní bytu vykazoval viaceré poškodenia, ktoré v byte neboli pri začatí nájmu. Žalobkyňa na ustálenie výšky nákladov na odstránenie vád a na opravu poškodení bytu preukázala rozsah týchto poškodení protokolom pri odovzdaní bytu, pričom položky boli pri odovzdaní bytu v súlade s protokolom odsúhlasené a podpísané splnomocnenkyňou žalovaného dňa 8.1.2013. Pôvodná výška uplatnená žalobou za opravu vád a poškodení bytu vo výške 6.085,40 € vychádzala z cenových ponúk pre opravu a poškodených častí bytu, a to oprava poškodených roliet a žalúzií v sume 364,40 €, výmena zatečených parkiet na poschodí v sume 3.371,- €, maľovanie, oprava stien a sadrokartónov pri zatečených oknách Velux na poschodí v sume 1.900,- €, oprava, vybrúsenie a nalakovanie parkiet v obývacej izbe v sume 450,- €. Po doplnení dokazovania a po realizácii opráv a poškodení bytu došlo zo strany žalobkyne k vyčísleniu a predloženiu presnej špecifikácie sumy, ktorú uhradila za opravu vád a poškodení, ktorá predstavuje sumu 5.774,02 €. Uvedené skutočnosti žalobkyňa preukázala listinnými dôkazmi-potvrdením od spoločnosti GAMIX Slovakia, a.s., JL Parket s.r.o., Peter Rojčík-OKFOL. Keďže žalovaný pri podpise zmluvy poskytol žalobkyni depozit na nájom v sume 1.500,- €, ktorý mal slúžiť ako zábezpeka na zabezpečenie opráv a škôd zavinených žalobcom, túto zábezpeku žalobkyňa započítala do celkovej výšky spôsobenej škody. K položke za spotrebované energie-elektřinu a plyn uviedol, že pri prebratí bytu žalovaným a pri jeho odovzdaní, boli odpísané aktuálne stavy meračov, na základe ktorých vznikla žalovanému povinnosť uhradiť žalobkyni ako prenajímateľke náklady na spotrebované energie podľa stavu meračov, v súlade s čl. 3, bod 3.2.2. zmluvy o nájme bytu. Celková suma nedoplatku vyčíslená v sume 923,25 € za spotrebované energie bola žalovanému oznámená mailom zo dňa 10.1.2013, žalovaný nedoplatok nerozporoval, neuhradil ho. Súčasťou žaloby boli aj náklady spojené s užívaním bytu, ktoré vyúčtoval správca domu za byt a garáž za obdobie roka 2012, kedy žalovaný nehnuteľnosti užíval. Pôvodne

žalobou uplatňovaná suma vo výške 137,89 € bola vyčíslená a uplatňovaná v prepočte na 8 mesiacov. Po zohľadnení všetkých skutočností si žalobkyňa uplatnila nedoplatok v prepočte na 7 mesiacov, t.j. od 1.6.2012 do 31.12.2012 v celkovej výške 120,26 €. Žalobkyňa preukázala výpočet tejto položky tak, že ročný nedoplatok za byt v sume -246,35 € prepočítala na jeden mesiac (20,53 €) a za 7 mesiacov nedoplatok predstavuje sumu - 143,71 €. Pri vyúčtovaní za garáž postupovala žalobkyňa obdobne, preplatok za rok 2012 bol v sume 40,16 €, na jeden mesiac bol v sume 3,35 € a za 7 mesiacov ide o sumu +23,45 €. Po započítaní preplatku a nedoplatku je celková suma nedoplatku vyčíslená v sume 120,26 €, keď takto vyčíslený nedoplatok žalobkyňa riadne v konaní preukázala a je žalovaný dôvodne. Mal za preukázanú i dôvodnosť uplatneného nájomného za mesiac december 2012, nakoľko žalovaný v konaní nepreukázal, že by nájomné za mesiac december žalobkyni uhradil. Nárok vyplývajúci zo zmluvy o nájme uvedený v čl. 5., bod 5.3. týkajúci sa zmluvnej pokuty bol taktiež vykonaným dokazovaním preukázaný, pretože žalobca (pravdepodobne žalovaný, poznámka odvolacieho súdu) nájomný vzťah ukončil z jeho strany pred uplynutím dohodnutej doby nájmu, t.j. pred 31.07.2017 (správne 31.5.2017, poznámka odvolacieho súdu), z dôvodu ktorého je povinný zaplatiť žalobkyni túto dohodnutú sankciu bez ohľadu na to, aké dôvody ho k vypovedaniu nájmu viedli.

2.2. Konanie v časti o zaplatenie istiny v sume 329,01 € zastavil po čiastočnom späťvzati žaloby žalobkyňou v tejto sume.

2.3. Žalovanému uložil aj sankciu v dôsledku nesplnenia povinnosti riadne a včas v podobe úrokov z omeškania, ktoré priznal vo výške 5 % ročne a vo zvyšku časti úroku z omeškania žalobu zamietol.

2.4. Výrok o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. a žalovanému (správne žalobkyni, poznámka odvolacieho súdu), ktorý mal vo veci plný úspech priznal náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia proti neúspešnej žalobkyni (správne žalovanému, poznámka odvolacieho súdu) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ C.s.p. (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Namietal, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku dostatočne nevysporiadal s jeho skutkovými tvrdeniami a právnymi argumentmi, nesprávne aplikoval právne predpisy, pričom vykonané dôkazy vyhodnotil v jeho neprospech. Skutkové a právne závery súdu prvej inštancie sú podľa jeho názoru v rozpore s vykonaným dokazovaním, keď sa prvoinštančný súd bez akéhokoľvek dôvodu stotožnil s nepodloženými tvrdeniami žalobkyne, nezistil dostatočne skutkový stav na riadne rozhodnutie vo veci, na jeho použitie prostriedky procesnej obrany absolútne neprihliadol a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa s nimi nezaoberal, hoci Krajský súd v Bratislave v zrušujúcom uznesení zo dňa 27.3.2019, č.k. 15 Co 159/2017 (správne sp.zn., poznámka odvolacieho súdu) jednoznačne uviedol, že súd prvej inštancie má riadne zistiť skutkový stav a svoje závery riadne a dostatočne odôvodniť. Krajský súd v Bratislave vo svojom zrušujúcom uznesení neurčil akým spôsobom treba jednotlivé dôkazy vyhodnotiť, ako treba vec rozhodnúť a nevyjadril ani záväzný právny názor ako treba hmotnoprávne posúdiť nárok žalobkyne. Išlo o zrušenie z určitých formálnych dôvodov pri odôvodnení rozhodnutia a Krajský súd v Bratislave nezaujal žiadne záväzné právne stanovisko k riešeným otázkam. Po zrušení vecí a vrátení na ďalšie konanie došlo k pozoruhodnému obratu na strane súdu prvej inštancie, ktorý pôvodne zamietol nárok žalobkyne v celom rozsahu ako nedôvodný a následne na základe tých istých dôkazov a skutočností dospel k protichodnému záveru, kedy priznal žalobkyni celý nárok bez akéhokoľvek presvedčivého zdôvodnenia. Prvoinštančný súd pri posúdení jednotlivých nárokov žalobkyne neprihliadol dôsledne na všetky zistené skutočnosti, najmä absolútne opomenul dôkaznú povinnosť a dôkazné bremeno žalobkyne na preukázanie svojich tvrdení, kedy jej priznal nárok na zaplatenie celej žalovanej sumy bez akýchkoľvek dôkazov, ktoré by jej nárok presvedčivo preukazovali, pričom síce uviedol, že po zrušení a vrátení veci bolo doplnené dokazovanie, ale žalobkyňa svoje nároky nijakým dodatočným spôsobom nepreukázala, predložila iba jedno vyjadrenie zo dňa 15.10.2019, ktoré bolo skutkovými i právnymi argumentmi totožné s jej predchádzajúcimi prednesmi spolu s totožnými listinnými dôkazmi, avšak žiadne nové relevantné dôkazy neboli predložené. Nestotožnil sa s tvrdením súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ohľadne chýbajúceho nábytku a určenia jeho výšky, nakoľko žalobkyňa absolútne nepreukázala o aký druhový nábytok išlo, akej značky, v akej hodnote a ktorá časť nábytku bola odvezená s jej súhlasom, resp. jej syna MUDr. T. I. Žalobkyňa do spisu nedodala žiaden katalóg z obchodného domu IKEA, ktorý by relevantne preukazoval druh a cenu nábytku, predložila iba ručne písané poznámky s uvedením

určitých bližšie nešpecifikovaných a neurčených súm, bez druhového určenia nábytku, hodnoverného preukázania jeho ceny a ďalších potrebných skutočností. Je zarážajúce, že súd prvej inštancie takéto „vyčíslenie“ považoval za relevantný dôkaz, z ktorého by bolo možné ustáliť cenu prípadného chýbajúceho nábytku, pričom úplne opomenul opotrebenie nábytku, keďže v konaní bolo preukázané, že nešlo o nový nábytok. Sama žalobkyňa uviedla, že koženú čiernu súpravu a ďalšie vybavenie kupovala v roku 2008-2009, opotrebenie vybavenia bytu v čase uzatvárania nájomnej zmluvy potvrdili i ďalší svedkovia. V konaní nebolo nijakým spôsobom ustálené a preukázané aká bola prípadná zostatková cena nábytku ku dňu skončenia nájmu, hoci išlo o podstatnú a nevyhnutnú časť jej nároku. Prvoinštančný súd priznal nárok žalobkyni v tejto časti výlučne na základe jej jednostranných tvrdení a vyhotovených listinných dôkazov z jej strany K opravám a poškodeniam bytu dal do pozornosti zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.3.2019, v ktorom odvolací súd určil, že je potrebné osobitne ustáliť, či e-mail zo dňa 10.12.2012 a pokus o zmier-výzva na zaplatenie zo dňa 4.2.2013 spĺňajú náležitosti upozornenia nájomcu na možnosť odstránenia závad a poškodení prenajímateľa podľa § 693 Občianskeho zákonníka, teda túto skutočnosť mal znova posúdiť súd prvej inštancie, ktorý ale tento záväzný právny záver a pokyn krajského súdu nerešpektoval, s týmito dôkazmi sa vôbec nezaoberal. On viackrát zdôraznil, že pokus o zmier zo dňa 4.2.2013 náležitosti vyžadované ustanovením § 693 Občianskeho zákonníka nespĺňa, keďže z neho nie je zrejmé akých väd sa týka a neobsahuje žiadnu primeranú lehotu na ich odstránenie samotným nájomcom, ani upozornenie na možnosť, že ak tak nájomca neurobí, prenajímateľ tieto vady odstráni sám a bude žiadať od nájomcu náhradu účelne vynaložených nákladov. Žalobkyňa od neho požadovala iba uhradenie ňou vyčíslených nákladov, bez ich špecifikácie, určenia dodatočnej lehoty na odstránenie väd a upozornenia, že v opačnom prípade bude od neho žiadať ako nájomcu nahradiť účelne vynaložené náklady, takže ho kvalifikovane nevyzvala na odstránenie väd podľa ustanovenia § 693 Občianskeho zákonníka, čím nebola splnená hmotnoprávna podmienka na priznanie náhrady škody, ktorá tvorí špeciálnu právnu úpravu oproti všeobecným ustanoveniam o náhrade škody. Ani samotná žalobkyňa a jej syn vo svojich výpovediach nepotvrdili, že by mu takúto výzvu adresovali. Dal do pozornosti, že súd prvej inštancie v bode 21. na strane 17 odôvodnenia napadnutého rozsudku zmätočne uviedol, že žalobkyňa nepreukázala splnenie hmotnoprávnej podmienky priznania tohto nároku, t.j. že ho kvalifikovane vyzvala na odstránenie poškodenia a závad bytu, čo uviedla aj vo svojej výpovedi pred súdom a potvrdil to i svedok MUDr. I. vo svojej výpovedi, avšak následne žalobkyni v plnom rozsahu tento nárok priznal. Súd prvej inštancie absolútne tak nerešpektoval čo mu uložil Krajský súd v Bratislave vo vzťahu k posúdeniu pokusu o zmier zo dňa 4.2.2013 a z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by sa tejto skutočnosti akýmkoľvek spôsobom venoval. Považuje listinné dôkazy preukazujúce uvedený nárok za účelové, vystavené dodatočne počas tohto konania, niektoré s časovým odstupom cca tri roky od údajného vykonania prác. Vytkol ďalej súdu prvej inštancie, že neustálil všeobecnú hodnotu prác, že by v danom prípade išlo o účelne vynaložené náklady. Žalobkyňa nemôže od neho požadovať úhradu ľubovoľnej sumy za ľubovoľné práce, ktoré si po skončení nájmu nechala vykonať a nemajú s ním žiadnu súvislosť, pričom do dnešného dňa nebol preukázateľne zadokumentovaný počiatočný technický stav bytu v čase odovzdania nájmu. Bolo svedeckými výpoveďami potvrdené, že fotografie boli vyhotovené v dlhšom časovom odstupe pred odovzdaním bytu nemu (svedok M. Y.). Jeho výpoveďou i svedeckými výpoveďami manželky a svedka M. Y. bolo ustálené, že predmetný byt v čase odovzdania vykazoval značné známky opotrebenia, čo nebolo pri vyčíslení hodnoty prác v žiadnom prípade zohľadnené, pretože nebola vyčíslená skutočná všeobecná hodnota prác, ktoré mala žalobkyňa v predmetnom byte vykonať. Zo žalobkyňou predložených dôkazov nijako nevyplýva účelnosť vynaložených nákladov a súd prvej inštancie túto skutočnosť ani len náznakom neskúmal. Rovnako nebolo preukázané, že by za tieto práce zaplatila žalobkyňa ako prenajímateľka, nepredložila žiadne faktúry alebo príjmové pokladničné doklady, z ktorých by bolo možné určiť, že tieto náklady skutočne vynaložila samotná žalobkyňa. Za absolútne absurdné považuje uplatnenie nárokov za vymaľovanie bytu, keďže byt preukázateľne nebol pri odovzdaní vymaľovaný, čo sa zaviazal vykonať on po začatí nájmu, čo nakoniec nevykonával a bola to v konečnom dôsledku i jedna z okolností, pre ktorú ukončil nájom. Zistenia a právne závery súdu prvej inštancie sú vo vzťahu k vyššie uvedeným nárokom žalobkyne absolútne nedostatočné, zmätočné, v rozpore s vykonaným dokazovaním, keď právne názory súdu prvej inštancie považuje za výsledok svojvôle prvoinštančného súdu bez presvedčivého odôvodnenia a vysporiadania sa s jeho procesnými tvrdeniami. Na rovnaké vady pri hodnotení dôkazov a skutkovom a právnom posúdení nárokov žalobkyne poukazuje aj pri ďalších čiastkových nárokoch žalobkyne. Pri spotrebovanej elektrickej energii a plynu odkázal na čl. 3. bod 3.2.1. a 3.2.2. nájomnej zmluvy, podľa ktorého uhradzať samostatné zálohové platby na elektrickú energiu, vodu, vodné/stočné, plyn, odvoz odpadu a koncesionárske poplatky. Žalobkyňa

na preukázanie nároku na zaplatenie sumy 923,25 € predložila iba jednostranné vyúčtovanie, ktoré ona, resp. jej syn sami vypracovali, avšak žalobkyňa nie je subjektom, ktorý distribuuje energie a ňou vypracované vyúčtovanie nemá oporu v relevantných dokladoch od dodávateľov energií, tieto podklady ani nepreukázala. V uplatnenej sume nebolo vôbec zohľadnené, že na tento účel uhradil samostatné zálohové platby a žalobkyňa bola povinná predložiť i vyúčtovanie týchto zálohových platieb a podľa nich určiť prípadný nedoplatok; nie je pravdou, že by tento nárok uznal. Súd prvej inštancie sa absolútne nevysporiadal so skutočnosťou, že poplatky za správu za rok 2012 boli pevnou súčasťou nájomného, ktoré bola povinná odvádzať žalobkyňa, že uvedená platba nepatrila medzi úhrady za plnenia poskytované s užívaním predmetu nájmu, ktoré sú taxatívne vymenované v čl. 3. bode 3.2.1. nájomnej zmluvy, pri ktorých by sa uplatňoval zálohový systém s následným vyúčtovaním zálohových platieb, čo vyplýva i z čl. 1. bodu 1.3. nájomnej zmluvy. Žalobkyňa nenahlásila správcovi bytového domu správny počet osôb, ktoré sa mali nachádzať v byte, preto vznikla požiadavka žalobkyne na jednostranné zvýšenie nájomného, čo bolo v konaní preukázané. Nedoplatok na fonde opráv tak súvisel s nahlásením nesprávneho počtu osôb nachádzajúcich sa v bytovom dome príslušnému správcovi bytového domu. Táto úhrada podľa nájomnej zmluvy nepredstavovala vyúčtovaciu platbu závislú od skutočnej spotreby, ale išlo o súčasť nájomného, keď zo zmluvy nevyplýva, že by takéto nedoplatky mal znášať on ako nájomca. Ďalej namietal, že prvoinštančný súd sa nedostatočne zaoberal posúdením zmluvnej pokuty vo výške 1.500,- € za predčasné ukončenie nájmu podľa čl. 5. bodu 5.3. nájomnej zmluvy a jeho argumentmi, že s prihliadnutím na všetky okolnosti ukončenia nájmu by bolo priznanie zmluvnej pokuty nesprávne a v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie iba stroho skonštatoval, že boli splnené podmienky na uplatnenie tohto nároku, nakoľko on nájomný vzťah ukončil pred uplynutím dohodnutej doby nájmu a tak je povinný žalobkyňu túto dohodnutú sankciu uhradiť bez ohľadu na to, aké dôvody ho k vypovedaniu nájmu viedli. Zdôraznil, že k ukončeniu nájmu z jeho strany došlo z dôvodu požiadavky žalobkyne na jednostranné zvýšenie nájomného približne po troch mesiacoch od uzatvorenia nájomnej zmluvy, na ktoré nemala žalobkyňa žiaden zákonný nárok s čím nesúhlasil, nakoľko v čl. 1. bod 1.3. nájomnej zmluvy je jednoznačne uvedené koľko osôb sa v byte nachádza. Sama žalobkyňa zastúpená svojim synom mu dala jednoznačne najavo svoju vôľu zmluvu ukončiť s účinnosťou ku dňu 31.12.2012. Je tak neetické a v rozpore s dobrými mravmi, aby bola žalobkyňu priznaná zmluvná pokuta za predčasné ukončenie nájmu. Podal výpoveď z nájomnej zmluvy ovplyvnený konverzáciou a nátlakom zo strany syna žalobkyne i jej neochotou splniť svoj záväzok a vymaľovať byt. Zotrval na neplatnosti zmluvného dojednaní o zmluvnej pokute podľa článku 5. bodu 5.3. zmluvy. Považuje i započítanie zo dňa 8.6.2016, ktorým si oproti nároku žalobkyne započítal svoj protinárok na vrátenie zábezpeky vo výške 1.500,- € za platné a účinné, čím zanikol žalobkyňu nárok na zaplatenie nájomného za mesiac december 2012 z dôvodu započítania. Ďalej namietal, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenia súdnych rozhodnutí podľa § 220 ods. 2 C.s.p., pričom nedostatky odôvodnenia rozsudku vytýkal súdu prvej inštancie aj Krajský súd v Bratislave v zrušujúcom uznesení zo dňa 27.3.2019. Napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, právne závery prvoinštančného súdu sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú, pričom je odôvodnený takmer identickým spôsobom ako bol predchádzajúci rozsudok s tým rozdielom, že podľa predchádzajúceho rozsudku mal súd za to, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno v ničom a v súčasnom v napadnutom rozsudku žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno vo všetkom. V danom prípade prvoinštančný súd neuviedol žiadne svoje vlastné úvahy, ktorými sa pri hodnotení dôkazov riadil, úplne absentuje posúdenie a náležité zhodnotenie skutkového stavu podľa zákonných ustanovení, ktoré použil, vysporiadanie sa s právnymi názormi Krajského súdu v Bratislave a v neposlednom rade s jeho podstatnými námietkami, na ktoré poukázal v tomto odvolaní. Týmto spôsobom došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, nakoľko nemá možnosť objektívne posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postup súdu) z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia, ktoré neobsahuje vysporiadanie sa s jeho podstatnými námietkami a tvrdeniami. Odvolaciemu súdu preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť; žiadal trovy konania.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že odvolanie žalovaného je založené na viacerých mylných úvahách a tvrdeniach, ktoré sú účelovo orientované a ničím nepodložené s cieľom spochybniť správnosť skutkových zistení a právneho posúdenia veci zo strany prvostupňového súdu (správne prvoinštančného súdu, poznámka odvolacieho súdu), bez uvedenia akýchkoľvek skutočností, právnych úvah a dôkazov, ktoré by preukazovali naplnenie odvolacích dôvodov. Súd prvej inštancie jednoznačne vychádzal pri rozhodovaní zo správne zisteného skutkového stavu veci a svoje rozhodnutie založil na správnom právnom posúdení veci, pričom konanie nemá žiadnu vadu, ktorá by mohla

mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nesúhlasí s tvrdením žalovaného v odvolaní o bezvýhradnom vyhovení všetkým jej jednostranným návrhom, nakoľko pôsobí mimoriadne absurdne, keďže z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia i priebehu celého konania vyplýva, že uniesla svoje dôkazné bremeno, resp. povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť a všetky svoje tvrdenia podložila relevantnými dôkazmi, k čomu dospel i samotný súd prvej inštancie v rámci vecne správneho, riadne a dostatočne odôvodneného napadnutého rozsudku a k uvedenému záveru dospel aj Krajský súd v Bratislave v odôvodnení uznesenia zo dňa 27.3.2019 sp.zn. (správne č.k., poznámka odvolacieho súdu) 15 Co 159/2017-428, podľa ktorého „sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa neuniesla v konaní dôkazné bremeno...“ V tomto smere je irelevantné tvrdenie žalovaného, že prvoinštančný súd neprihliadol na ním použité prostriedky procesnej obrany, nakoľko žalovaný svoje viaceré účelovo orientované tvrdenia a domnienky nepodložil relevantnými dôkazmi vzťahujúcimi sa k predmetnej veci. Poukázala na to, že k niektorým z nárokov, ktoré v predmetnom konaní uplatňuje a ktoré jej boli priznané sa vyjadril i samotný Krajský súd v Bratislave, ktorý mal za to, že boli preukázané, pričom zdôraznil, že je povinnosťou súdu prvej inštancie posúdiť všetky dôkazy, ktoré predložila ona, čo súd prvej inštancie splnil a zároveň došlo v konaní pred súdom prvej inštancie aj k doplneniu dokazovania ohľadom špecifikácie ňou uplatňovaných nárokov. Aj v nadväznosti na takto doplnené dokazovanie na pojednávaní konanom dňa 17.10.2019 vzala žalobu späť v časti istiny v sume 329,01 €. V predmetnom konaní teda všetky svoje uplatňované nároky preukázala a podložila relevantnými dôkazmi na rozdiel od žalovaného. K odvolacej námietke žalovaného, že odvolací súd v zrušujúcom uznesení určil, že bude v ďalšom konaní potrebné osobitne ustáliť, či email zo dňa 10.12.2012 a pokus o zmier-výzva na zaplatenie zo dňa 4.2.2013 spĺňajú náležitosti upozornenia nájomcu na možnosť odstránenia závad a poškodení prenajímateľom v zmysle ustanovenia § 693 Občianskeho zákonníka konštatovala, že súd prvej inštancie uvedenú povinnosť splnil a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dôvodil, že „z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobkyňa nepreukázala splnenie hmotnoprávnej podmienky priznania tohto nároku, t.j. že jednostranne, kvalifikovane vyzvala žalovaného na odstránenie poškodenia a závad bytu...“, avšak z nasledujúceho návetia nepochybne vyplýva, že sa jedná len o chybu v písaní, pretože ďalej je v odôvodnení uvedené: „že rovnako mal súd za preukázané, že žalobkyňa preukázala výšku nákladov, ktoré na odstránenie poškodenia boli potrebné, ich účelnosť a preukázala, že tieto náklady boli uhradené a že ich uhradila žalobkyňa.“ To, že ide len o chybu v písaní potvrdzuje i samotná výroková časť napadnutého rozsudku, keďže jej uplatňovaný nárok bol priznaný. Zdôraznila, že vyzývala žalovaného na odstránenie všetkých väd bytu tak, aby pri jeho odovzdaní bol byt v pôvodnom stave, teda v stave, v akom bol pri jeho odovzdaní dňa 23.5.2012, ktorú výzvu adresovala žalovanému v emailovej komunikácii zo dňa 10.12.2012, takže povinnosť podľa § 693 Občianskeho zákonníka si splnila. Navyše žalovaného vyzývala na mimosúdne vyriešenie veci i jej právnym zástupcom formou pokusu o zmier zo dňa 4.2.2013. K ďalšej argumentácii žalovaného, že predložila „účelové doklady, ktoré boli vystavené dodatočne až v priebehu tohto konania a to aj s časovým odstupom cca tri roky od údajného vykonania prác“ konštatovala, že nakoľko byt pri odovzdaní vykazoval viaceré poškodenia a nebol odovzdaný v súlade s čl. 5. bod 5.2. zmluvy, nechala si vypracovať ponuku na opravu poškodení bytu v nevyhnutnom rozsahu v súlade s protokolom odsúhlaseným a podpísaným dňa 8.1.2013 zo strany žalovaného. Pôsobí absurdne, že každý jeden dôkaz, ktorý preukazuje oprávnenosť jej uplatňovaných nárokov, je zo strany žalovaného považovaný za účelový, jednostranný, bez akejkoľvek relevantnej argumentácie, ktorá by preukazovala čo i len minimálnu opodstatnenosť výlučne účelovo orientovaných tvrdení žalovaného. Neobstojí ani ďalšie nezmyselné tvrdenie žalovaného ohľadom toho, že od neho požadovala „úhradu ľubovoľnej sumy za ľubovoľné práce, ktoré si po skončení nájmu nechala vykonať a nemajú žiadnu súvislosť so žalovaným“, ktorý ako aj pri ostatných jej nárokoch opomína a obchádza samotnú podstatu, ktorá vyplýva z reálne existujúceho a dôkazmi podloženého stavu vo veci, že vynaložila účelne náklady na opravu väd a poškodení bytu, ktoré spôsobil výlučne žalovaný v súlade s protokolom odsúhlaseným a podpísaným dňa 8.1.2013 zo strany samotného žalovaného. V tomto smere pôsobí mimoriadne absurdne i tvrdenie žalovaného, ktorý spochybňuje to, že skutočne vynaložila náklady na opravu väd a poškodení, ktoré spôsobil žalovaný, čo jednoznačne preukazujú potvrdenia, ktoré predložila súdu. Argumentácia žalovaného ohľadom toho, že byt v čase odovzdania vykazoval značné známky opotrebenia nevyplýva z jeho výpovede, ani jeho manželky a svedka T., ktorý práve naopak uviedol, že byt sa nachádzal v takom stave, ako bol inzerovaný, nafotený, že v byte oproti súpisu zariadenia pri začatí nájmu chýbali po skončení nájmu veci, ktoré uviedla ona a že žalovaný počas nájmu spôsobil poškodenia, ktoré pri odovzdaní bytu pri začatí nájmu neboli. K námietkam ohľadne chýbajúceho nábytku dôvodila, že žalovaný nepopiera žiadnym spôsobom, že by v byte pri skončení nájmu v porovnaní so stavom pri začatí nájmu chýbali veci, ktoré uviedla, čo v

konečnom dôsledku vyplýva i z protokolu o odovzdaní a prebratí bytu zo dňa 23.5.2012 a protokolu zo dňa 8.1.2013, ktorý bol podpísaný zo strany žalovaného. Hodnotu chýbajúcich nábytkových častí vypočítala na sumu 5.665,- €, pričom vychádzala z aktuálnych platných cien nábytkových častí nábytkového domu IKEA a cenovú ponuku predložila spolu so žalobou, takže tento nárok dostatočne preukázala a uniesla tak dôkazné bremeno, čo potvrdil aj súd prvej inštancie. Žalovaný v odvolaní namietal ďalej, že sa súd prvej inštancie nedostatočne zaoberal posúdením zmluvnej pokuty vo výške 1.500,- €. Nevie na základe akých úvah a logických pochodov dospieť žalovaný k tomu, že mala dať jednoznačne najavo svoju vôľu zmluvu ukončiť, preto považuje celú argumentáciu žalovaného, a to nielen v súvislosti s týmto nárokom, ale aj pri ostatných nárokoch, ktoré jej boli priznané, za zmätočnú a účelovú. Absurdne pôsobí ničím nepodložené tvrdenie žalovaného, že údajne podal výpoveď z nájomnej zmluvy pod vplyvom konverzácie jej syna. K žiadnemu ovplyvňovaniu a nátlaku nikdy nedošlo z jej strany, ani jej syna. Odkázala na čl. 5. bod 5.3. zmluvy a dodala, že žalovaný sám, dobrovoľne, bez akéhokoľvek ovplyvňovania a nátlaku vypovedal zmluvu výpoveďou zo dňa 27.9.2012 a z dôvodu nedodržania dohodnutej doby trvania nájomného vzťahu jej vznikol nárok na úhradu zmluvnej pokuty, ktorej výška 1.500,- € nie je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko túto si strany konania v nájomnej zmluve dohodli vo výške depozitu a žalovaný ju nenamietal. V súvislosti so spotrebovanou elektrickou energiou a plynom žalovaný opätovne argumentuje tým, že predložila iba jednostranné vyúčtovanie, ale pri odovzdaní bytu boli odpísané aktuálne stavy meračov ku dňu skončenia nájmu, na základe ktorých vznikla žalovanému povinnosť uhradiť jej ako prenajímateľke náklady za spotrebované energie podľa stavu meračov v súlade s čl. 3. bod 3.2.2. zmluvy o nájme bytu; o nedoplatku informovala žalovaného emailom zo dňa 10.1.2013. Tvrdenie žalovaného, že poplatky za správu bytového domu za rok 2012 boli pevnou súčasťou nájomného a že ich bola povinná odvádzať, považuje za nepravdivé, nemajúce oporu v žiadnom z ustanovení zmluvy o nájme bytu, ide zasa len o účelové tvrdenie žalovaného, ktorým sa snaží neopodstatnene spochybníť oprávnený a dôkazmi preukázaný jej nárok na zaplatenie poplatku za správcu bytového domu za rok 2012, k zaplateniu ktorého ho súd prvej inštancie zaviazal. Záverom uviedla, že odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdnych rozhodnutí, obsahuje všetky náležitosti vyžadované ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p. Napadnutý rozsudok je vecne správny, dostatočne a riadne odôvodnený, z dôvodu ktorého tvrdenia žalovaného o porušení jeho práva na spravodlivý proces sú nesprávne a irelevantné. Odvolaciemu súdu preto navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť; žiadala trovy odvolacieho konania.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej k jeho odvolaniu konštatoval, že považuje svoje odvolanie proti napadnutému rozsudku za dôvodné, opodstatnené, keď napadnutým rozhodnutím a konaním súdu prvej inštancie boli naplnené všetky odvolacie dôvody uvedené v jeho odvolaní. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení, okrem neprimerane ostrých a útočných tvrdení a hodnotiacich úsudkov na jeho adresu, považujúc akékoľvek jeho tvrdenie za „absurdné“ a „nelogické“, nepriniesla žiadne relevantné skutkové a právne tvrdenia alebo argumenty týkajúce sa jeho odvolacích námietok, ktoré by spochybňovali existenciu väd konania a nedostatkov rozhodnutia súdu prvej inštancie. Zotrvával v tomto smere na všetkých odvolacích dôvodoch a právnych argumentoch uvedených v odvolaní. Opätovne poukázal na zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.3.2019, sp.zn. 15 Co 159/2017, ktorý neurčil akým konkrétnym spôsobom treba jednotlivé dôkazy vyhodnotiť, ako treba vec rozhodnúť a nevyjadril ani záväzný právny názor ako treba hmotnoprávne posúdiť nárok žalobkyne s tým, že súd prvej inštancie mal riadne zistiť skutkový stav a svoje závery riadne a dostatočne odôvodniť. Prvoinštančný súd sa týmto neriadil a na základe tých istých dôkazov a skutočností dospel k zmenenému záveru a priznal žalobkyňi celý nárok bez akéhokoľvek presvedčivého zdôvodnenia a relevantných dôkazov. Má za to, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno za ňou uplatňovaný nárok, ktorý nebol nijakými dôkaznými prostriedkami preukázaný, hoci ako žalujúca strana bola povinná svoj nárok dostatočne preukázať. Námietka, že on neuniesol dôkazné bremeno za ním tvrdené skutočnosti neobstojí, pretože žalobkyňa bola strana iniciujúca celý spor proti nemu a mala povinnosť svoje nároky dostatočne preukázať. On bol v konaní aktívny, navrhoval a predkladal dôkazy, avšak prvoinštančný súd na tieto dôkazné prostriedky neprihliadol. Nestotožnil sa s tým, že po zrušení veci a vrátení na ďalšie konanie by žalobkyňa nejakým spôsobom doplnila dokazovanie o presvedčivé a relevantné dôkazy, ako to tvrdí, keďže predložila iba jedno vyjadrenie zo dňa 15.10.2019, ktoré bolo skutkovými i právnymi argumentmi totožné s jej predchádzajúcimi prednesmi spolu s totožnými listinnými dôkazmi a žiadne nové relevantné dôkazy neboli predložené. Skutkové a právne závery súdu prvej inštancie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním a zopakoval, že prvoinštančný súd bez akéhokoľvek dôvodu sa stotožnil s nepodloženými tvrdeniami žalobkyne a nezistil dostatočne skutkový

stav na riadne rozhodnutie vo veci. Ďalej žalovaný zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní k jednotlivým čiastkovým nárokom uplatňovaných žalobkyňou a zotrval na tom, že žalobkyňa ani jeden zo svojich nárokov nepreukázala. Považuje napadnutý rozsudok za arbitrárny, nepreskúmateľný, nesprávny a nespravodlivý, založený na nesprávnom právnom posúdení veci a nedostatočne zistenom skutkovom stave. Zotrval na odvolacom návrhu.

6. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaného k jej vyjadreniu k odvolaniu žalovaného nevyjadřila

7. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p., ktorým bol s účinnosťou od 1.7.2016 zrušený Občiansky súdny poriadok (zákon č. 99/1963 Zb.; O.s.p.)], túto prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

8. V predmetnej veci ide v poradí o druhý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý žalobe vyhovel v časti o zaplatenie sumy 13.982,53 € s príslušenstvom (žalobkyňa vzala žalobu v časti o zaplatenie sumy 329,01 € späť) a zamietol žalobu v časti príslušenstva. Prvoinštančný súd v poradí prvým rozsudkom zo dňa 16.3.2017, č.k. 15 C 106/2014-372, žalobu v celom rozsahu zamietol; na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd uznesením zo dňa 27.3.2019, č.k. 15 Co 159/2017-428, uvedený rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v odôvodnení zrušujúceho uznesenia konštatoval, že sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa neuniesla v konaní dôkazné bremeno, pretože prvoinštančný súd v danej veci nevykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy nevyhodnotil podľa § 191 ods. 1 C.s.p. a napadnutý rozsudok náležite neodôvodnil. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku v časti týkajúcej sa nároku žalobkyne na náhradu škody spočívajúcej v poškodení bytu, opravách väd v byte a chýbajúceho nábytku, iba stručne konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala splnenie predpokladov na priznanie náhrady škody, a to protiprávny delikt, výšku škody, príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti žalovaného plynúcich mu z ustanovenia § 689 Občianskeho zákonníka a škodou a zavinenie, keď žalobkyňa nevyzvala žalovaného podľa § 693 Občianskeho zákonníka na odstránenie závad a poškodení v byte. Poukázal na ustanovenie § 693 Občianskeho zákonníka, nájomnú zmluvu (bod 4.4.2.) a na to, že žalobkyňa by až po predchádzajúcom upozornení vzniklo právo odstrániť závady a poškodenia v byte, keď nepreukázala splnenie hmotnoprávnej podmienky priznania tohto nároku, ktorým je jednostranná kvalifikovaná výzva žalovanému na odstránenie poškodenia a závad bytu. Žalobkyňa však poukazovala na email zo dňa 10.12.2012 a pokus o zmier-výzvu na zaplatenie zo dňa 4.2.2013, ktorou jej právny zástupca, okrem iného, oznamoval právnemu zástupcovi žalovaného, že pri odovzdaní bytu boli zistené viaceré nedostatky, chýbajúce časti a poškodenia zariadenia bytu, z dôvodu ktorého si bude žalobkyňa nárokovat úhradu nákladov, ktoré jej vzniknú s opravami poškodených častí bytu a zadovážením si chýbajúceho zariadenia bytu. Žalovaný na uvedený pokus o zmier-výzvu reagoval prostredníctvom svojho právneho zástupcu listom zo dňa 28.2.2013 tak, že za dobu užívania nemohol a ani nespôsobil v predmetnom byte škody uvedené žalobkyňou. Súd prvej inštancie sa ale v odôvodnení napadnutého rozsudku s uvedenými listinnými dôkazmi žiadnym spôsobom nevysporiadal a iba konštatoval, že žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že žalovaného nevyzvala na odstránenie poškodenia, čo potvrdil aj svedok MUDr. I.. K chýbajúcemu nábytku rovnako skonštatoval prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, že žalobkyňa nepreukázala, že jej v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného vznikla škoda na nábytku, že by ho žalovaný poškodil alebo odviezol, ani že by ňou označený nábytok bol jej vlastníctvom a či je aktívne legitimovaná v tejto časti na podanie žaloby. Súd prvej inštancie sa ani v tomto prípade riadne nevysporiadal so všetkými dôkazmi týkajúcimi sa chýbajúceho nábytku, keď aj svedkovia MUDr. I., T. Y., H. H. uviedli, aký nábytok sa v predmetnom byte nachádzal v čase začatia nájmu, ako aj po jeho skončení, a že sa z bytu odvážal nejaký nábytok. Prvoinštančný súd sa nevysporiadal ani s listinným dôkazom-súpisom chýbajúcich vecí, ktorý bol spísaný dňa 8.1.2013 pri odovzdaní bytu po skončení nájmu (č.l. 23 spisu). K námietke žalobkyne uvedenej v odvolaní týkajúcej sa nepriznania nákladov za nedoplatky na energiách, a to elektriny a plynu, odvolací súd uviedol, že žalovaný bol emailom zo dňa 10.1.2013 (č.l. 19 spisu) vyzvaný na zaplatenie nedoplatku za plyn a elektrickú energiu v celkovej výške 923,25 €. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku opätovne iba konštatoval, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala tento nedoplatok, ale vôbec sa nezaoberal tým, že žalovaný uvedenú výšku nedoplatku na energiách nenamietal. Odvolací súd sa stotožnil aj s argumentáciou žalobkyne v odvolaní ohľadne nedoplatku na vyúčtovaní nákladov za užívanie bytu a garáže za rok 2012, že si uplatnila iba časť

tohto nedoplatku za obdobie, kedy byt užíval žalovaný. Z vyúčtovania nákladov za užívanie bytu a plnenia spojené s užívaním bytu za obdobie roka 2012 (č.l. 14 spisu) vyplýva, že nedoplatok ku dňu 31.12.2012 predstavoval sumu 350,64 € a vyúčtovanie rovnakých nákladov za garáž preplatok vo výške 40,16 € (č.l. 12 spisu). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku v tejto časti nie je zrejmé, na základe čoho dospel súd prvej inštancie k záveru, že z vyúčtovania nákladov vyplynulo, že žalobkyňa platila zálohové platby len za jednu osobu, keď v tomto vyúčtovaní pri položke osobomesiace je uvedené 45, ani ako dospel k záveru, že žalobkyňa požaduje úhradu celého nedoplatku za rok 2012 v zmysle vyúčtovania. Ak považoval prvoinštančný súd žalobkyňou požadovanú sumu 137,89 € za uvedené vyúčtovanie nákladov za užívanie bytu za rok 2012 za nepreskúmateľnú, mal postupovať podľa § 43 O.s.p., keďže konanie sa začalo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a vyzvať ju na špecifikáciu tohto nároku. Odvolací súd dodal, že v odôvodnení napadnutého rozsudku nie sú uvedené úvahy súdu prvej inštancie, ktorými sa pri hodnotení dôkazov riadil a úplne absentuje posúdenie a náležité zhodnotenie skutkového stavu podľa zákonných ustanovení, ktoré použil, keď súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia citoval iba ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa bezdôvodného obohatenia, nájomného a započítania, ale vôbec sa nezaoberal započítacím prejavom žalovaného (na pojednávaní konanom dňa 8.6.2016), ktorým žiadal o započítanie svojej pohľadávky na vyplatenie zábezpeky vo výške 1.500,- € oproti pohľadávke žalobkyne, ktorú žiadala titulom nezaplateného nájomného za mesiac december 2012 v zmysle § 98 O.s.p. (č.l. 302 spisu). K tvrdeniu žalobkyne v odvolaní, že napadnuté rozhodnutie je v časti, v ktorej jej súd nepriznal nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že je táto požiadavka v rozpore s dobrými mravmi nepreskúmateľný, odvolací súd uviedol, že z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku je záver súdu prvej inštancie o tom, ako zhodnotil zákonné predpoklady pre zamietnutie jej žaloby v tejto časti nejasným, z dôvodu ktorého nie je možné posúdiť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia a je dôvodom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Z dôvodov uvedených v zrušujúcom uznesení preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie s tým, že znova rozhodne o nároku žalobkyne na zaplatenie žalovanej sumy a jeho povinnosťou bude posúdiť všetky ňou predložené dôkazy osobitne, či email zo dňa 10.12.2012 a pokus o zmier-výzva na zaplatenie zo dňa 4.2.2013 spĺňajú náležitosti upozornenia nájomcu na možnosť odstránenia závad a poškodení prenajímateľom v zmysle ustanovenia § 693 Občianskeho zákonníka. V prípade, ak dospeje k záveru, že žalobkyňa splnila podmienky uvedené v tomto ustanovení zákona, následne skúmať výšku nákladov preukazujúcich odstránenie väd a poškodení v predmetnom byte, ich účelnosť a či ich skutočne hradila žalobkyňa, ďalej musí posúdiť vznesenú námietku započítania žalovaným, jeho chovaniu k nárokom žalobkyne, znova vyhodnotiť nárok žalobkyne na zaplatenie zmluvnej pokuty, rozhodnúť o nároku žalobkyne na zaplatenie nájomného za mesiac december 2012, ako aj o jej ďalších požadovaných nárokoch.

9. Prvoinštančný súd po vrátení veci odvolacím súdom sa uvedeným názorom odvolacieho súdu neriadil a nezistil riadne skutkový stav veci v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu. Odvolací súd má zhodne s tvrdením žalovaného v jeho odvolaní pri nároku žalobkyne na náhradu škody spočívajúcej v poškodení bytu a opravách väd v byte za to, že súd prvej inštancie riadne neposúdil email zo dňa 10.12.2012 a pokus o zmier-výzva na zaplatenie zo dňa 4.2.2013 v intenciách zrušujúceho rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.3.2019, č.k. 15 Co 159/2017-428, pretože na jednej strane tvrdí (bod 21. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), že žalobkyňa nepreukázala splnenie hmotnoprávnej podmienky priznania tohto nároku, t.j. že jednostranne, kvalifikovane vyzvala žalovaného na odstránenie poškodenia a závad bytu, čo uviedla aj vo svojej výpovedi pred súdom a potvrdil to aj svedok MUDr. I. vo svojej výpovedi, ale na strane druhej konštatuje, že mal rovnako za preukázané, že žalobkyňa preukázala výšku nákladov, ktoré na odstránenie poškodenia boli potrebné, ich účelnosť a že tieto náklady boli uhradené a že ich uhradila žalobkyňa. Z uvedeného je zrejmé, že v tejto časti je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný, pričom nejde o písársku chybu ako uviedla žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného, nakoľko sa nedá zistiť akými úvahami sa prvoinštančný súd riadil pri priznaní tohto nároku žalobkyne, nakoľko vôbec neuviedol ako posúdil email zo dňa 10.12.2012 a pokus o zmier-výzva na zaplatenie zo dňa 4.2.2013 podľa § 693 Občianskeho zákonníka, teda či žalobkyňa preukázala splnenie hmotnoprávnej podmienky priznania tohto nároku, ako to uviedol odvolací súd v odôvodnení prvého zrušujúceho rozhodnutia. Z uvedeného tak nie je možné posúdiť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia v tejto časti a je dôvodom na jeho opätovné zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Pri ďalšom uplatnenom nároku žalobkyne, a to chýbajúceho nábytku, sa taktiež bolo potrebné stotožniť s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie opomenul opotrebenie nábytku a priznal žalobkyni tento nárok výlučne na základe jej jednostranných tvrdení a vyhotovených listinných dôkazov. Odvolací súd poukazuje na to, že po vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle vyššie uvedeného zrušujúceho uznesenia, žalovaný vo vyjadrení k špecifikácii uplatňovaných nárokov žalobkyňou (č.l. 467 spisu) namietal, že žalobkyňa v tejto časti nároku nie je aktívne vecne legitimovaná, keďže nebola skutočnou vlastníčkou nábytku nachádzajúceho sa v byte počas doby trvania nájmu, ako aj zostatkovú cenu nábytku ku dňu skončenia nájmu, ale prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa s týmito námietkami žalovaného žiadnym spôsobom nevysporiadal a stotožnil sa iba s argumentáciou žalobkyne pri tomto nároku uvedenou v jej špecifikácii uplatňovaných nárokov (č.l. 451 spisu) a bez ďalšieho prevzal ňou uplatnenú sumu 5.665,- € za chýbajúci nábytok bez toho, aby sa zaoberal tým, či bola vlastníčkou všetkého nábytku nachádzajúceho sa v byte, ktorý prenajala žalovanému i jeho cene, pri ktorej vychádzala z aktuálnych platných nábytkových častí nábytkového domu IKEA, pričom vôbec nezohľadnil jeho opotrebenie.

11. Súd prvej inštancie nedostatočne posúdil i výšku nedoplatkov na energiách (elektrina, plyn) a vyúčtovaní nákladov za užívanie bytu a garáže za rok 2012, keď sa opäť stotožnil s tvrdeniami žalobkyne uvedenými v jej špecifikácii uplatňovaných nárokov a na námietky žalovaného k týmto nárokom, že uhradil zálohové platby za elektrinu a plyn, že poplatky za správu za rok 2012 boli pevnou súčasťou nájomného a že žalobkyňa nenahlásila správcovi správny počet osôb nachádzajúcich sa v byte počas trvania nájmu, neprihliadol a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa s nimi vôbec nezaoberal. Odvolací súd pritom v bodoch 10., 11. odôvodnenia zrušujúceho rozhodnutia zo dňa 27.3.2019 vytkol súdu prvej inštancie pri týchto nárokoch nedostatky v odôvodnení jeho prvého rozhodnutia a naznačil ako treba pri ich posudzovaní postupovať.

12. Odvolací súd súhlasí i s ďalšou odvolacou námietkou žalovaného, že prvoinštančný súd sa dostatočne nezaoberal posúdením nároku žalobkyne na zaplatenie zmluvnej pokuty, pretože súd prvej inštancie len stroho v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že boli splnené podmienky na uplatnenie tohto nároku, žalobca (správne malo byť uvedené žalovaný) nájomný vzťah ukončil z jeho strany pred uplynutím dohodnutej doby nájmu, t.j. 31.075.2017 (správne 31.5.2017), preto je povinný zaplatiť žalobkyni túto dohodnutú sankciu bez ohľadu na to, aké dôvody ho k vypovedaniu nájmu viedli. Ani pri priznaní tohto nároku žalobkyni sa prvoinštančný súd nevysporiadal s tvrdeniami žalovaného, že považuje priznanie zmluvnej pokuty v rozpore s dobrými mravmi a že je tento nárok nedôvodný a neopodstatnený. Navyše súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nezaoberal vznesenou námietkou započítania žalovaným a ignoroval pokyn odvolacieho súdu uvedený v bode 14. odôvodnenia prvého zrušujúceho uznesenia, aby túto vznesenú námietku započítania posúdil.

13. Odvolací súd znova odkazuje na bod 12. odôvodnenia svojho prvého zrušujúceho uznesenia týkajúce sa teórie ohľadne zistenia skutkového stavu veci a dodáva, že v občianskom súdnom konaní súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov. Rozhodnutiu súdu vo veci samej musí predchádzať činnosť súdu zameraná na spoľahlivé zistenie skutkového stavu a dokazovanie musí zodpovedať garanciam spravodlivého súdneho konania, najmä garanciam obsiahnutým v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie. Súd prvej inštancie sa dôsledne neriadil zákonnými ustanoveniami čl. 6 a § 191 ods. 1 C.s.p., keď vo veci znova rozhodol bez riadneho zistenia skutkového stavu a na základe nedostatočne vykonaného dokazovania, resp. na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tak ako je uvedené vyššie, súd prvej inštancie len prevzal argumentáciu žalobkyne v jej špecifikácii k jednotlivým uplatneným nárokom bez toho, aby sa zaoberal vznesenými námietkami žalovaného k týmto jednotlivým nárokom, pričom na tieto jeho námietky v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ani nepoukázal. Odvolací súd stotožnil i s argumentáciou žalovaného uvedenú v jeho odvolaní, že prvoinštančný súd pri posúdení jednotlivých nárokov žalobkyne neprihliadol dôsledne na všetky zistené skutočnosti, najmä absolútne opomenul dôkaznú povinnosť a dôkazné bremeno žalobkyne na preukázanie svojich tvrdení, kedy jej priznal nárok na zaplatenie celej žalovanej sumy bez akýchkoľvek dôkazov, ktoré by jej nárok presvedčivo preukazovali.

14. Vzhľadom k uvedenému za daného stavu by odvolací súd rozhodnutím vo veci nahrádzal prvoinštančné rozhodnutie, čím by bolo stranám sporu odopreté právo namietat' správnosť skutkových

a právnych záverov na inštančne vyššom súde a tým aj možnosť preskúmania správnosti záverov, ku ktorým by odvolací súd dospel z hľadiska rozhodujúcich skutočností, ktoré považoval za významné, ktorými sa však súd prvej inštancie dostatočne, v dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, nezaoberal. Posúdenie podstaty veci v rámci dvojinštančného súdneho konania je však súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepostupoval v zmysle § 390 písm. a/ C.s.p. a vo veci nerozhodol sám aj napriek tomu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie už bolo raz odvolacím súdom zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prihliadnutím na skutočnosť, že vo veci je potrebné vykonať dokazovanie, ktoré presahuje rámec odvolacieho konania.

15. Zo všetkých uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie opätovne zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie (§ 389 ods. 1 písm. b/, c/ C.s.p., v spojení s § 380 ods. 2 C.s.p.). Súd prvej inštancie znova musí posúdiť uplatnené nároky žalobkyne, a to každý jednotlivý nárok zvlášť, takže riadne zistí, či email zo dňa 10.12.2012 a pokus o zmier-výzva na zaplatenie zo dňa 4.2.2013 splňajú náležitosti upozornenia nájomcu na možnosť odstránenia závad a poškodení prenajímateľom v zmysle ustanovenia § 693 Občianskeho zákonníka, v prípade, ak dospeje k záveru, že žalobkyňa splnila podmienky uvedené v tomto ustanovení zákona, následne bude skúmať výšku nákladov preukazujúcich odstránenie väd a poškodení v predmetnom byte, ich účelnosť, či ich skutočne hradila žalobkyňa, rovnako tak aj pri chýbajúcom nábytku, znova vyhodnotiť nárok žalobkyne týkajúci sa nákladov za energie a vyúčtovaní nákladov za užívanie bytu a garáže za rok 2012 i zaplatenie zmluvnej pokuty s prihliadnutím na vznesené námietky žalovaného k jednotlivým uvedeným nárokom, rozhodnúť o nároku žalobkyne na zaplatenie nájomného za mesiac december 2012 a zaoberať sa aj vznesenou námietkou započítania žalovaným, teda riadne zistiť skutkový stav veci (§ 132 ods. 1, § 185 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.), vykonané dôkazy vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 C.s.p., rozhodnúť v súlade s ustanovením § 215 ods. 1, ods. 2 C.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodiť záver, ktorý je nutné správne a dostatočne odôvodniť v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína ustanovenie § 470 ods. 2 veta druhá C.s.p., podľa ktorého, ak sa tento zákon (Civilný sporový poriadok) použije na konanie začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácie konania, ak by boli v neprospech strany.

16. V novom rozhodnutí rozhodne opätovne o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie vrátane trov konania vzniknutých stranám v konaní pred odvolacím súdom (§ 396 ods. 1, ods. 3, § 255 a nasl. C.s.p.).

17. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).